

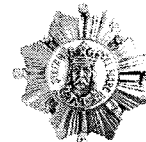
Pr. 342/11.10.18
CEB

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-6048 din 24.10 2018
La nr.342 din 11.10.2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea Anexei nr.2 din Legea drumurilor nr.509/1995.

Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
O.D.P. Nr.	<u>2271</u>
" <u>26</u> "	<u>10</u> 20 <u>18</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5486 din 24.10.2018

la proiectul de lege cu privire la modificarea Anexei nr.2 din Legea drumurilor nr.509/1995

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată omiterea unei etape esențiale ale procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor, statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Textul proiectului supus expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia au fost remise Centrului Național Anticorupție la data de 11.10.2018, totodată, au fost plasate și pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, nefiind asigurat termenul legal de 10 zile lucrătoare pentru ca părțile interesate să-și expună opiniile, comentariile și recomandările pe marginea acestuia.

Prin urmare, având în vedere că autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării, precum și faptul că nu a fost respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului, se constată respectarea parțială a rigorilor de transparență decizională.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă, autorul susține că: *„Prin adoptarea proiectului de lege se va înlătura impedimentele la trecerea frontierei de stat și circulației pe teritoriul țării a vehiculelor specializate pentru transportarea autovehiculelor”.*

Analizând normele elaborate se constată că prin proiect se propune reformularea unor termeni („autoturism gol” și „autoturism încărcat”) în vederea utilizării uniforme și coerente a acestor termeni pentru a facilita trecerea frontierei de stat/circulației pe teritoriul țării a vehiculelor specializate pentru transportarea autovehiculelor.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele utilizatorilor drumurilor, ale proprietarilor drumurilor și ale statului de a beneficia de norme coerente și aplicabile.

Astfel, se consemnează că interesele promovate nu contravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În nota informativă autorul relevă scopul și condițiile ce au impus elaborare proiectului, finalitățile urmărite, principalele prevederi ale proiectului și evidențiază elementele noi, în conformitate cu Legea nr.100/2017.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”.*

În nota informativă se menționează că: „*Proiectul de lege are un caracter tehnic și nu necesită mijloacele financiare de la bugetul de stat.”.*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;*
- g) se evită tautologiile juridice;*
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...].”.*

Textul proiectului este expus în limbă simplă, dar reformularea termenilor propuși în proiect necesită să fie revizuite pentru a nu permite formulări și interpretări discreționare. (Mai detaliat a se vedea compartimentul III al raportului de expertiză).

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Termeni reformulați nu corespund cu termenii utilizați în Codul transporturilor rutiere nr.150/17.07.2014 și Hotărârea Guvernului nr.357/13.05.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere. (Mai detaliat a se vedea compartimentul III al raportului de

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu conțin reglementări în ceea ce privește activitatea agenților publici și entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
<p>Art. I. din proiect</p> <p>Art. I. - Anexa nr.2 la Legea drumurilor nr.509/1995 republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.7-17, art.32) se modifică după cum urmează :</p> <p>La punctul 1.1 coloana a două, textul „autoturismul gol” se substituie cu textul „vehicul gol specializat transportării autovehiculelor”, iar textul „autoturism încărcat” se substituie cu textul „vehicul încărcat specializat transportării autovehiculelor”.</p>
<p>Obiecții:</p> <p>Analizând legislația din domeniul transportului rutier, se stabilește că termenii utilizați în proiect nu sunt consacrați legislației în vigoare. În acest sens, menționăm că termenii „autoturismul gol” și „autoturism încărcat” sunt formulați ambigui și neuniform, fapt ce vine în contradicție prevederile din Codul transporturilor rutiere nr.150/17.07.2014 și Hotărârea Guvernului nr.357/13.05.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere. În cuprinsul acestor acte normative se utilizează termeni „vehicul rutier” și „cu sau fără încărcătură”.</p> <p>Pericolul acestui factor de risc constă în faptul că, la aplicare, terminologia poate provoca practici vicioase de interpretare a sensului normei.</p> <p>Astfel, formularea confuză și ambiguă a termenilor pot favoriza săvârșirea actelor de corupție, făcând imposibilă tragerea la răspundere a agentului public responsabil, deoarece formularea normei permite discreții de interpretare ce nu se încadrează legal.</p>

Recomandări:

- 1) Reformularea sintagmei „autoturismul gol” cu sintagma „vehicul rutier fără încărcătură destinat transportării autovehiculului”, iar sintagma „vehicul gol specializat transportării autovehiculelor” se exclude.
- 2) Reformularea sintagmei „autoturism încărcat” cu sintagma „vehicul rutier cu încărcătură destinat transportării autovehiculelor”, iar sintagma „vehicul încărcat specializat transportării autovehiculelor” se exclude.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Concurența normelor de drept

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție are drept scop reformularea unor termeni („autoturism gol” și „autoturism încărcat”) din Legea drumurilor nr.509/22.06.95 în vederea utilizării uniforme și coerente a termenilor pentru a facilita trecerea frontierei de stat și circulației pe teritoriul țării a vehiculelor specializate pentru transportarea autovehiculelor.

Autorul respectă parțial rigorile de transparență decizională. Nota informativă stabilește argumente valabile pentru justificarea soluțiilor proiectului.

Prevederile proiectului sunt conforme interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului.

Pentru excluderea factorilor și riscurilor de corupție identificați în proiect, se propune reformularea termenilor pentru a corespunde cu Codul transporturilor rutiere nr.150/17.07.2014.

24.10.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Dorina GALAMAGA, Inspector principal